

Synopsis: Fra teknologianvendelse til teknologiforståelse i læreruddannelsens pædagogiske felt, 2023

Artiklen "Fra teknologianvendelse til teknologiforståelse i læreruddannelsens pædagogiske fag" (Rehder, Gustenhoff & Hjorth, 2023) undersøger, hvordan undervisere kan udvikle teknologiforståelse gennem konkret teknologianvendelse – og hvordan denne udvikling hænger tæt sammen med deres eksisterende faglige identitet og praksis. Med udgangspunkt i et kompetenceudviklingsprojekt analyserer forfatterne tre cases, hvor læreruddannede arbejder med digitale teknologier som robotter og det sociale medie TikTok i pædagogiske undervisningsforløb.

Et fund i artiklen er, at teknologiforståelse ikke opstår automatisk gennem brugen af teknologi, men at teknologianvendelse kan skabe grobund for faglig udvikling, hvis den kobles meningsfuldt til underviseres eksisterende faglighed. Case 1 viser, hvordan nogle undervisere bliver låst fast i tekniske vanskeligheder, hvilket hæmmer refleksion og faglig dybde, mens Case 3 – gennem et rammesat forløb – formår at integrere teknologi med pædagogiske og psykologiske perspektiver. Dette sker særligt i de cases, hvor teknologien opleves som relevant for lærerens professionelle kontekst og let kan sættes i relation til børn og unges livsverden.

Artiklen introducerer en såkaldt "dobbel SOLO-taksonomi", hvor teknologiforståelse og den eksisterende faglighed (Pædagogik og Lærerfaglighed) anskues som to spor, der kan støtte hinanden. Pointen er, at undervisere, der allerede er eksperter i ét fagområde, kan springe hurtigere til højere refleksionsniveauer i teknologiforståelse, hvis teknologierne gøres tilgængelige og kobles til kendte teorier og praksisformer. Dette tydeliggøres i case 3, hvor deltagerne teoretiserer TikToks rolle i børns sociale relationer med afsæt i faglige begreber som faktisk kommunikation og oplevelsestunneler.

Perspektiv for SOSU-skoler

Artiklens resultater er relevante for social- og sundhedsuddannelserne, hvor teknologiforståelse i stigende grad efterspørges i takt med udviklingen af velfærdsteknologi og digitale arbejdsformer i social- og sundhedssektoren.

Artiklen viser, at det ikke er nok at "introducere" teknologi i undervisningen – fagligt udbytte kræver, at teknologierne er pædagogisk meningsfulde og forbundet til elevernes og underviserens hverdag og faglighed. På SOSU-skoler kan dette f.eks. betyde, at teknologier som skærm-løsninger, sensorteknologier eller andre velfærdsteknologier kan bruges som afsæt for at diskutere etik, omsorg, borgerperspektiver og professionsidentitet.

Samtidig illustrerer artiklen, at frustration over teknologi ikke blot er et individuelt problem, men et tegn på manglende didaktisk rammesætning af undervisningen. Derfor må vi som udviklingsansvarlige sikre, at kompetenceudvikling og undervisningsdesign understøtter en tryk faglig kobling mellem teknologi og eksisterende faglig viden. Ved at inddrage underviseres professionelle perspektiver – snarere end at presse teknologier ind i undervisningen – skabes grobund for reelle, fagligt relevante møder med teknologiforståelse.